

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Введено в дію наказом від «30» 12 2020 р.
№ 11/10

Ректор Віль БАКІРОВ

«12» 12 2020 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

**Українська мова і література
та українська мова як іноземна**

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.01 Українська мова та література

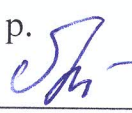
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація	035.01 Українська мова та література

Затверджено вченою радою університету «28» 12 2020 року, протокол № 19.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

1.1. Вчена рада філологічного факультету:

протокол № 4 від « 20 » листопада 2020 р.

Голова Вченої ради факультету _____ Юрій БЕЗХУТРИЙ

1.2. Методична комісія філологічного факультету:

протокол № 3 від « 19 » листопада 2020 р.

Голова методичної комісії факультету _____ Ніна ГНОЄВА

1.3. Кафедра української мови:

протокол № 4 від « 13 » грудня 2020 р.

Завідувач кафедри _____ Микола ФІЛОН

Кафедра історії української літератури:

протокол № 4 від « 19 » листопада 2020__р.

Завідувач кафедри _____ Олена МАТУШЕК

Преамбула

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, посада)	Науковий ступінь, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно
Керівник робочої групи: Борзенко Олександр Іванович	Професор кафедри історії української літератури	Доктор філологічних наук, професор кафедри історії української літератури
Члени робочої групи:		
Гноєва Ніна Іванівна	Доцент кафедри історії української літератури, заступник декана з навчальної роботи	Кандидат філологічних наук, доцент кафедри історії української літератури
Коротич Катерина Володимирівна	Доцент кафедри української мови	Кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови

При розробці проекту Програми враховані вимоги:

- 1) Стандарту спеціальності 035 Філологія другого (магістерського рівня); спеціалізації 035.01 Українська мова та література (затвердженого МОН України 20.06.19 № 871).
- 2) Рекомендації професійної асоціації Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). – К.: ТОВ «ЦС», 2015. – 32 с.

назва,

http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf

інформація про розміщення/оприлюднення рекомендації

- 3) Класифікатор професій: ДК 003: 2010 / [розроб.: М. Гаврицька та ін.]. – К.: Соцінформ: Держспоживстандарт України, 2010. – 746 с.;

1. Профіль освітньої програми

Українська мова і література

зі спеціальності 035 Філологія

за спеціалізацією: 035.01 Українська мова та література

1 – Загальна інформація	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Обмеження щодо форм навчання	Немає
Освітня кваліфікація	Магістр філології за спеціалізацією 035.01 «Українська мова та література»
Кваліфікація в дипломі	ступінь вищої освіти – магістр, спеціальність – Філологія спеціалізація – Українська мова та література, освітня програма – Українська мова і література та українська мова як іноземна
Тип диплому та обсяг освітньої програми	диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС. Термін навчання 1 рік і 4 місяці.
Офіційна назва програми	Українська мова і література та українська мова як іноземна
Наявність акредитації	Сертифікат Міністерства освіти і науки України про акредитацію в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна з галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035 Філологія за освітнім ступенем «магістр» від 18.09.2017 р. НД № 2189546. / Термін дії до 01.07.2023
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ – ENEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	наявність ступеня бакалавра
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	1 рік 4 місяці (денна), 2021–2022 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www-philology.univer.kharkov.ua/nauka/nauka.html
2 – Мета освітньої програми	
Мета програми	Мета цієї освітньої програми полягає в тому, щоб визначити загальні програмні компетентності, програмні результати навчання згідно зі змістом її компонентів (навчальними дисциплінами, курсовими роботами та практиками) для другого (магістерського) рівня вищої

	освіти, що становить необхідну основу для підготовки висококваліфікованих, конкурентоздатних фахівців в галузі сучасної філології.
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки, спеціальність: 035 Філологія, спеціалізація: 035.01 Українська мова та література.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна і спеціалізована освіта за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізація: 035.01 Українська мова та література. Ключові слова: філологія, українська мова, історія української літератури, українська мова як іноземна.
Особливості програми	Програма забезпечує як загальну, так і спеціалізовану освіту за спеціальністю. Її особливістю є поєднання курсів як для загальної підготовки філолога, так і фахівця, що викладатиме українську мову іноземним студентам. Це забезпечується змістовим наповненням курсів ОПП та практиками. Й асистентська, й педагогічна практики проводиться на базі закладів вищої освіти м. Харкова, у першу чергу, на факультетах ХНУ імені В. Н. Каразіна під контролем викладачів філологічного факультету – керівників практики згідно з розробленими методичною комісією факультету критеріями оцінювання практики. До оцінювання включено завдання з педагогіки та психології. Педагогічна практика проводиться на базі факультетів та кафедр мовної підготовки іноземних студентів.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Сферою діяльності випускників, які отримали диплом магістра зі спеціальності 035 «Філологія», спеціалізації 035.01 «Українська мова та література», є наукова, літературно-видавнича, освітня, перекладацька діяльність, що забезпечено наявністю в освітній програмі циклу психолого-педагогічних та методичних дисциплін, а також проходження асистентської практики; заклади та установи освіти, друковані та електронні засоби масової інформації, сфера ІТ, PR-технології; різноманітні фонди, спілки, фундації гуманітарного спрямування, музеї, мистецькі і культурні центри та інші установи і організації з потребою у послугах кваліфікованих

	<p>спеціалістів з української мови та літератури. Підприємства, установи, організації повинні забезпечити необхідні умови для реалізації набутих знань магістрами-філологами відповідно зі здобутою ними у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна спеціальністю згідно з чинним законодавством. Професії, професійні назви робіт згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України (Класифікатор професій (ДК 003:2010)):</p> <p>23 Викладачі 231 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів 2310.2 20199 Асистент 232 Викладачі середніх навчальних закладів 2320 Викладач професійно-технічного навчального закладу 2320 Викладач професійного навчально-виховного закладу 2331 Вчитель загальноосвітнього навчального закладу 235 Інші професіонали в галузі навчання 2444 Професіонали в галузі філології, лінгвістики та перекладів 2444.1 Наукові співробітники (філологія, лінгвістика, переклади) 2444.2 Лінгвіст 2444.2 Професіонал з фольклористики 2444.2 Філолог 2451.2 Літературознавець 2451.2 24531 Редактор 2451.2 23166 Літературний співробітник</p>
Подальше навчання	<p>Магістр зі спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.01 Українська мова та література може підвищувати свій науковий рівень в аспірантурі, докторантурі закладах вищої освіти і наукових установах України та за кордоном. Випускники Харківського національного університету другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 035 «Філологія», спеціалізації 035.01 «Українська мова та література» можуть продовжувати навчання на вищих рівнях освіти відповідно до Національної рамки кваліфікацій (постанова від 23.11.2011 р. № 1341, Закон України «Про вищу освіту» від 01.04.2014 р.).</p>
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та	Основні підходи, методи та технології, які передбачені

навчання	програмою, це: студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання на основі асистентської та переддипломної практик.
Оцінювання	<p>Оцінювання проводиться на різних етапах упродовж усього курсу навчання і охоплює вступне, поточне, рубіжне та підсумкове оцінювання. Важливого значення набуває оцінювання самостійної роботи та самооцінювання.</p> <p>Форми оцінювання: письмові та усні екзамени, заліки, тести, контрольні роботи, захист курсової роботи, індивідуальні завдання у вигляді презентацій, есе, звіти з практики, захист кваліфікаційної магістерської роботи.</p>
6 – Програмні компетентності	
<p>Загальні вимоги до якостей випускника філологічного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна як соціальної особистості відображають гуманістичну спрямованість змісту освіти, головною метою якої є всебічний розвиток особистості, ефективна комунікація різними мовами, залучення до досягнень світової культури, формування моральних та естетичних цінностей, активна участь в реалізації ідей людського розвитку. Заклад вищої освіти готує випускників як соціальних особистостей, здатних вирішувати певні проблеми й задачі діяльності за умови оволодіння системою компетентностей.</p>	
Інтегральна компетентність	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p>

	<p>ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.</p> <p>ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p>
Фахові компетентності	<p>ФК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.</p> <p>ФК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.</p> <p>ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.</p> <p>ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.</p> <p>ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.</p> <p>ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.</p> <p>ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.</p> <p>ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.</p>
7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання	<p>ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.</p> <p>ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.</p> <p>ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.</p>

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН 7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

ПРН 8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.

ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в

	<p>конкретній філологічній галузі.</p> <p>ПРН 18. Засвоїти методики й технології для викладання української мови носім інших мов.</p> <p>ПРН 19. Набути додаткові мовні компетенції для успішної комунікації.</p> <p>ПРН 20. Розширити спектр знань про мовну картину світу й особливості комунікації між народами.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	<p>Освітній процес забезпечують: доктори філологічних наук, професори, кандидати філологічних та педагогічних та наук, доценти, старші викладачі.</p> <p>Гарант освітньої програми: Борзенко О.І. – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри історії української літератури.</p> <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування.</p>
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	<p>Виконання програм навчальних дисциплін у повному обсязі забезпечується матеріально-технічним оснащенням кабінетів та аудиторій, основний перелік яких включає: кабінети комп'ютерної техніки, спеціалізовані навчальні аудиторії, що створюють умови для набуття студентами спеціальних компетентностей зі спеціальності 035 «Філологія», спеціалізації 035.01 «Українська мова та література».</p>
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - офіційний сайт ХНУ імені В. Н. Каразіна: http://www.univer.kharkov.ua/ua/; - точки бездротового доступу Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; - офіційний сайт філологічного факультету: http://www-philology.univer.kharkov.ua/ - офіційна сторінка кафедри української мови: http://www-philology.univer.kharkov.ua/katedras/katedra_uk_m.html; - офіційна сторінка кафедри історії української літератури: http://www-philology.univer.kharkov.ua/katedras/katedra_uk_lit.html; - електронна бібліотека http://www-library.univer.kharkov.ua/ukr/; - електронний архів http://dspace.univer.kharkov.ua/?locale=uk; - навчально-методичні комплекси дисциплін; - дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; - програми асистентської та педагогічної практик.

9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між ХНУ імені В.Н. Каразіна та університетами України.
Міжнародна кредитна мобільність	У межах програми ЄС Еразмус+ та на основі спільних договорів між ХНУ імені В.Н. Каразіна та університетами-партнерами.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Громадяни інших держав приймаються на навчання на підставі міжнародних договорів на умовах, визначених цими договорами, а також договорів, укладених навчальним закладом із зарубіжними навчальними закладами, організаціями, або індивідуальних договорів, контрактів.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

Дана ОПП передбачає наступні види дисциплін: обов'язкові та дисципліни за вибором студента, а також такі цикли підготовки:

- загальної підготовки,
- професійної підготовки.

В таблиці 2.1. представлений розподіл змісту ОПП з урахуванням навчального часу та кількості кредитів ЄКТС за обов'язковими дисциплінами та дисциплінами вибору студентів.

Таблиця 2.1. Перелік компонент ОП.

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
Цикл загальної підготовки			
ОК 1.	Глобальні проблеми сучасності	3	залік
Цикл професійної підготовки			
ОК 2.	Загальне мовознавство	3	екзамен
ОК 3.	Теорія літератури	5	екзамен
ОК 4.	Новітні тенденції української літератури	4	екзамен
ОК 5.	Методика викладання у вищій школі та методика викладання української мови як іноземної	4	залік
ОК 6.	Художній світ Миколи Хвильового	4	екзамен
ОК 7.	Іноземна мова	4	залік
ОК 8.	Лінгвокраїнознавча теорія слова	4	екзамен

ОК 9.	Біблія і українська література	4	екзамен
ОК 10.	Основи міжкультурної комунікації	4	екзамен
ОК 11.	Педагогічна практика	5	залік
ОК 12.	Асистентська практика	9	залік
ОК 13.	Переддипломна практика	6	залік
ОК 14.	Підготовка кваліфікаційної роботи	7	Захист кваліфікаційної роботи
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		66	
Вибіркові компоненти ОП			
Цикл професійної підготовки			
ВК 1.	Іноземна мова за фахом / Іноземна мова як мова міжнародного спілкування	4	залік
ВК 2.	Орфоепія та виразне читання / Естетичні пошуки письменників української діаспори / Українська література для дітей та юнацтва	4	залік
ВК 3.	Комунікативна лінгвістика / Риторика/ Сучасні технології навчання	4	екзамен
ВК 4.	Українська проза 20-х рр. ХХ ст. / Фрагментарна проза в українській літературі к. ХІХ ст. – початку ХХ ст. / Лірична поезія 20-40 рр. ХХ століття	5	екзамен
ВК 5.	Наукові семінари	7	залік
Загальний обсяг вибірових компонентів:		24	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Дана ОПП передбачає наступні види дисциплін: обов'язкові та дисципліни за вибором студента, а також такі цикли підготовки:

- загальної підготовки;
- професійної підготовки.

1 семестр (кількість кредитів)	2 семестр (кількість кредитів)	3 семестр (кількість кредитів)
ОК 2 (3)	ОК 1 (3)	ОК 8 (4)
ОК 3 (5)	ОК 6 (4)	ОК 9 (4)
ОК 4 (4)	ОК 10 (4)	ОК 11 (5)
ОК 5 (4)	ВК 2 (4)	ОК 13 (6)
ОК 7 (4)	ВК 3 (4)	ОК 14 (7)
ОК 12 (9)	ВК 4 (5)	ВК 1 (4)
ВК 5 (3)	ВК 5 (4)	
Всього кредитів: 32	Всього кредитів: 28	Всього кредитів: 30

Таблиця 3

Шифри та назви циклів підготовки переліку нормативних дисциплін

Назва дисциплін	Шифр	Назва циклу підготовки
Обов'язкові дисципліни	ОЗП	Загальної підготовки

	ОФП	Професійної підготовки
--	-----	------------------------

Таблиця 4

Шифри та назви циклів підготовки переліку дисциплін за вибором студента

Назва дисциплін	Шифр	Назва циклу підготовки
Вибіркові дисципліни	ВЗП	Загальної підготовки
	ВФП	Професійної підготовки

В таблицях 5 та 6 представлений розподіл змісту ОПП з урахуванням навчального часу та кількості кредитів ЄКТС за обов'язковими дисциплінами та дисциплінами вибору студентів.

Таблиця 5

Розподіл змісту освітньо-професійної програми та максимальний навчальний час за обов'язковими навчальними дисциплінами

Назва циклу та його шифр	Академічні години / кредити ECTS	
Обов'язкові дисципліни	ОЗП	90 / 3
	ОФП	1890 / 63
Загальна кількість за циклами:		1980 / 66

Таблиця 6

Розподіл змісту освітньо-професійної програми та максимальний навчальний час дисциплін за вибором

Назва циклу та його шифр	Академічні години / кредити ECTS	
Вибіркові дисципліни	ВЗП	0 / 0
	ВФП	720 / 24
Загальна кількість за циклами:		720 / 24

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.01 Українська мова та література проводиться у формі захисту випускної кваліфікаційної магістерської роботи.

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.01 Українська мова та література завершується видачою документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Магістр філології, українська мова та література.

Атестація здійснюється відкрито і публічно. Проводиться перевірка кваліфікаційних робіт на плагіат.

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	БК 1	БК 2	БК 3	БК 4	БК 5	
ПРН 1	+	+			+	+			+									+		
ПРН 2			+					+					+					+		+
ПРН 3																				+
ПРН 4	+			+	+	+			+						+					
ПРН 5	+	+	+	+	+	+			+				+	+	+			+		+
ПРН 6		+	+	+	+	+		+	+				+	+	+			+		+
ПРН 7		+	+					+	+				+	+				+		+
ПРН 8		+	+					+	+				+	+				+		+
ПРН 9	+	+						+	+				+	+				+		+
ПРН 10										+										+
ПРН 11		+			+			+												
ПРН 12		+	+	+	+			+					+	+				+		+
ПРН 13		+	+	+	+			+					+	+				+		+
ПРН 14		+	+	+	+			+					+	+				+		+
ПРН 15		+	+	+	+			+					+	+				+		+
ПРН 16			+	+	+			+					+	+				+		+
ПРН 17	+		+					+					+	+				+		+
ПРН 18	+				+															+
ПРН 19							+								+					
ПРН 20								+								+				